

Eduskunnan hallintovaliokunta

Viite: Hallintovaliokunta keskiviikko 27.05.2020 klo 11:40 / HE 20/2020 vp / Asiantuntijapyyntö

Digi- ja väestötietoviraston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Valtiokonttorista ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annettujen lakien muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Digi- ja väestötietoviraston lausuntoa esityksestä laeiksi Valtiokonttorista annetun lain ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain muuttamisesta (HE 20/2020 vp.) Lausuntonaan Digi- ja väestötietovirasto toteaa seuraavaa:

Esityksen tavoitteena on säätää viranomaisten rekistereissä olevien tietojen hyödyntämisestä valtionhallinnon toiminnan kehittämisen, ohjauksen ja johtamisen tueksi. Tässä tarkoituksessa Valtiokonttorille ja palvelukeskukselle (Palkeet) esitetään säädettäväksi analysointi- ja raportointipalvelutehtävä sekä tähän liittyvä oikeus saada käyttöönsä yhteisten palvelutuottajien kokoamaa tietoa sekä käsitellä, analysoida ja raportoida sitä. Digi- ja väestötietovirasto pitää Valtiokonttorille ja Palkeille esitettyjä tehtäviä tärkeinä ja kannatettavina.

Digi- ja väestötietoviraston osalta esitetty tietojensaantioikeus koskee erityisesti projekti- ja hanketietoja. Valtiovarainministeriöltä siirtyi Väestörekisterikeskuksen (nyk. Digi- ja väestötietoviraston) vastuulle jo vuonna 2018 ns. hankesalkun hallintapalvelu. Palvelu sisältää perustiedot merkittävistä kehityshankkeista ja -projekteista, jotka sisältävät tietotekniikan kehittämistä, sekä niihin liittyvän tilanneraportoinnin. Palvelun avulla seurataan hankkeiden etenemistä ja hyötyjen toteutumista. Palveluun voidaan viedä myös pienempiä projekteja ja muitakin kuin ICT-kehitysprojekteja. Yhteinen hankesalkun hallintapalvelu luo edellytyksiä salkunhallintaan muun muassa yhtenäistämällä tietosisältöä ja raportointia sekä tarjoamalla kokonaisnäkymän eri vaiheissa oleviin kehityshankkeisiin ja -projekteihin sekä virasto-, hallinnonala- että valtiokonsernitasolla. Hankesalkun hallintapalveluun viedään vain rajoitetusti henkilötietoja (käytännössä vastuuhenkilö- ja yhteystiedot). Hankesalkun hallinnassa on kyse kehittämiskokonaisuuden ohjauksesta, jonka tukemiseksi ja koordinoimisen helpottamiseksi hankkeita ja projekteja kootaan erilaisiin salkkuihin. Käytännössä hanketietojen luovuttaminen tarkoittaisi nimenomaisesti hankesalkun hallintapalvelun tietoja.

Digi- ja väestötietovirasto (tuolloin Väestörekisterikeskus) sopi jo 26.8.2019 allekirjoitetulla tietojen käyttöluvalla koskevalla sopimuksella Valtiokonttorin mahdollisuudesta saada hanke- ja projektihallinnan tietoja valtionhallinnon sisäiseen analysointi- ja raportointitoimintaan. Nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä säädettäisiin tästä tietojensaantioikeudesta lain tasolla.

Hallituksen esityksessä esitetään, että Valtiokonttori ja Palkeet saisivat mainittuja tietoja maksutta. Digi- ja väestötietovirastolla ei ole tältä osin huomautettavaa. Käytännössä tietojen luovuttaminen tapahtuisi koneluettavassa muodossa rajapinnan kautta. Mahdollisten integraatioiden rakentaminen tulee kuitenkin edellyttämään taloudellista panostusta. Tähän tarvittava määräraha tulee osoittaa Digi- ja väestötietovirastolle mahdollisesti jo vuoden 2020 lisätalousarvioissa, mikäli tietojen luovutuksen on tarkoitus tapahtua rajapinnan kautta mahdollisimman pian säädösmuutosten voimaantulon jälkeen. Koska tällä hetkellä ei tarkemmin tiedetä tietojen siirtämisen laajuutta eikä siirrettävien tietojen sisältöä, kustannuksia ei tässä vaiheessa ole voitu arvioida. Itse tietojen siirtämisen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä kustannuksia tai htv-tarvetta aina-kaan sen jälkeen, kun em. rajapinta on voitu ottaa käyttöön.

Digi- ja väestötietovirastolla ei ole huomauttamista säädösmuutosten suunnitellun voimaantulon osalta, mutta tarvittavan rajapinnan käyttöönotto tulee käytännössä vie-
mään aikaa riippuen siitä, millaisia tietoja ja missä määrin olisi tarpeellista siirtää. Käyt-
töönotto ei tule olemaan mahdollista vielä 1.9.2020, joten tietojen luovuttaminen tulee
tapahtumaan muilla tavoin siihen saakka, kunnes rajapinnan käyttöönotto voidaan to-
teuttaa.

Virasto pitää tärkeänä, että ehdotuksia on arvioitu perustuslain, tietosuoja-asetuksen, tietosuojalain, tiedonhallintalain sekä julkisuuslain kannalta siten, että on voitu todeta, etteivät esitetyt analysointi- ja raportointipalvelutehtävät ole ristiriidassa edellä mainit-
tujen lakien kanssa.

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

Ylijohtaja

Aino Jalonen

Lakimies

Aila Heusala